

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს
გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

ქ. თბილისი

2020 წლის 12 ოქტომბერი

დისციპლინური საქმე №49/19

მოსამართლე --- მიმართ

დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის თაობაზე

-- -- 2019 წლის 14 მარტის №-- საჩივრის საფუძველზე „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁵ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის და 75⁶ მუხლის შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მოსამართლე --- მიმართ დაიწყო დისციპლინური სამართალწარმოება და წარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმება.

დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2019 წლის 31 მაისის დასკვნა საქართველოს იუსტიციის უმაღლეს საბჭოს განსახილველად წარედგინა 2020 წლის 12 ოქტომბრის სადისციპლინო სხდომაზე.

1. დისციპლინური დევნის დაწყების საფუძვლიანობის შემოწმება განხორციელდა საჩივრებში მითითებულ შემდეგ ფაქტებზე:

საჩივრის ავტორი აღნიშნავს, რომ მოსამართლემ დაარღვია კანონი, სახელმწიფო ბაჟის გადახდა დააკისრა მოპასუხეს მაშინ, როდესაც ექსპროპრიაციის სამართალწარმოებისას კანონი პირდაპირ ათავისუფლებს მოპასუხეს სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან.

2. დისციპლინური საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების შედეგად დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები:

2.1. 2016 წლის 11 ივლისს --- ექსპროპრიაციის უფლების მინიჭების შესახებ განცხადებით მიმართა --- სასამართლოს და აღნიშნა, რომ --- დადებული ჩარჩო ხელშეკრულების პირობების შესასრულებლად, იგეგმებოდა საავტომობილო გზის გაყვანა. აღნიშნული პროექტის განსახორციელების პროცესში ვერ მოხერხდა შეთანხმების მიღწევა უძრავი ქონების ერთ-ერთ მესაკუთრესთან, --- შესაბამისად, --- ითხოვდა ამ კონკრეტულ მიწის ნაკვეთთან მიმართებაში (სადაც ასევე განლაგებული იყო საცხოვრებელი დანიშნულების შენობა-ნაგებობა), მისთვის სასამართლო წესით ექსპროპრიაციის უფლების მინიჭებას და შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში, მის დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევას. საქმე განსახილველად გადაეცა მოსამართლე ---.

2016 წლის 06 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით --- განცხადება ექსპროპრიაციის უფლების მინიჭების თაობაზე, დაკმაყოფილდა, --- აუცილებელი საზოგადოებრივი საჭიროებისათვის მიენიჭა ექსპროპრიაციის უფლება, --- საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე (აღნიშნული გადაწყვეტილება 2017 წლის --- გადაწყვეტილებით უზენაესმა სასამართლომ უცვლელად დატოვა ძალაში).

2.2. 2016 წლის 21 დეკემბერს --- სარჩელით მიმართა --- სასამართლოს მოპასუხის, --- მიმართ და მოითხოვა, სადავო ქონების უკანონო მფლობელობიდან გამოთხოვა. საქმე განსახილველად გადაეცა

მოსამართლე -- --. საქმეზე სასამართლოს მთავარ სხდომა დაინიშნა 2017 წლის 25 იანვარს. მოპასუხე -- -- 2017 წლის 25 იანვარს დაინიშნული სასამართლოს მთავარი სხდომის დღის შესახებ სასამართლო უწყებით გაფრთხილებული იქნა 2017 წლის 18 იანვარს, პირადად. 2017 წლის 25 იანვრის სასამართლო სხდომაზე არ გამოცხადდა მოპასუხე, -- -- და სასამართლომ მიიღო დაუსწრებელი გადაწყვეტილება -- -- - სარჩელის სრულად დაკმაყოფილების შესახებ. მოპასუხე -- -- სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ დაეკისრა სახელმწიფო ბაჟის გადახდა -- ლარის ოდენობით.

2017 წლის 25 იანვრის დაუსწრებელი გადაწყვეტილება -- -- გაასაჩივრა 2017 წლის 09 თებერვალს. 2017 წლის 20 მარტის განჩინებით სასამართლომ მიიჩნია, რომ მოპასუხე საჩივრის ავტორის მოთხოვნა დაუსწრებელი გადაწყვეტილების გაუქმებისა და საქმის წარმოების განახლების თაობაზე იყო დაუსაბუთებელი და ძალაში დატოვა -- -- სასამართლოს 2017 წლის 25 იანვრის დაუსწრებელი გადაწყვეტილება. 2017 წლის 20 მარტის განჩინება მხარეს გაეგზავნა 2017 წლის 24 აპრილს.

2017 წლის 26 აპრილს მოპასუხემ, -- -- სააპელაციო წესით გაასაჩივრა 2017 წლის 25 იანვრის დაუსწრებელი გადაწყვეტილება. -- სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 19 სექტემბრის განჩინებით აპელანტს უარი ეთქვა მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე, ძალაში დარჩა საქმეზე მიღებული 2017 წლის 25 იანვრის დაუსწრებელი გადაწყვეტილება და 2017 წლის 20 მარტის განჩინება აღნიშნული დაუსწრებელი გადაწყვეტილების ძალაში დატოვების შესახებ (-- სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 19 სექტემბრის განჩინება 2018 წლის -- განჩინებით ძალაში დატოვა საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ).

3. დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2019 წლის 31 მაისის დასკვნა:

-- -- 2019 წლის 14 მარტის №-- საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები არ შეიცავს მოსამართლე -- -- მიერ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ნიშნებს (2020 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი რედაქცია).

4. საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ა.ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, დისციპლინურ გადაცდომად ჩაითვლება „მოსამართლის მიერ სამოსამართლო უფლებამოსილების განხორციელება პირადი ინტერესის, პოლიტიკური ან სოციალური ზეგავლენით.“

ხსენებული ნორმის შინაარსიდან ცხადი ხდება, რომ სამოსამართლო უფლებამოსილების არაჯეროვნად, მიკერძოებულად განხორციელება შეიძლება განპირობებული იყოს სამი ძირითადი ფაქტორით. ესენია, საქმის განხილვის საბოლოო შედეგთან ან კონკრეტულ საპროცესო მოქმედებასთან დაკავშირებული მოსამართლის პირადი ინტერესი, მოსამართლის პოლიტიკური შეხედულებები ან/და სოციალური ზეგავლენა, რაც კონკრეტული საქმის გადაწყვეტის პროცესში მოსამართლის მიერ საზოგადოებრივი აზრით ნაკარნახევი ქმედების განხორციელებას გულისხმობს.

აღსანიშნავია, რომ მოსამართლის მხრიდან საქმისადმი პირადი ინტერესეს შემთხვევაში, ქმედება, რომელიც შეიძლება ჩაითვალოს გადაცდომად, შეიძლება იყოს როგორც მოსამართლის მიკერძოებული დამოკიდებულება საქმის ერთ-ერთი მხარის მიმართ, ისე ვალდებულებების არაჯეროვნად შესრულება ან მოსამართლის მიერ საკუთარი ვალდებულებების შესრულებაზე უარის თქმა.

ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-6 მუხლი ადგენს სასამართლოში საქმის სამართლიანი განხილვის უფლებას. ხსენებული ნორმის პირველი პუნქტის პირველი წინადადების თანახმად, ყველას აქვს უფლება მისი საქმე განხილულ იქნას „დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი სასამართლოს მიერ.“ ცხადია, მოსამართლის პირადი დაინტერესება საქმის

განხილვის მიმართ, გამორიცხავს სასამართლოს დამოუკიდებლობას და მიუკერძოებლობას და ამდენად, მოსამართლის პირადი ინტერესის შეფასებისას, მის მიერ კონკრეტული მხარის მიმართ განსაკუთრებული დამოკიდებულების დადასტურება კონვენციის ხსენებული მუხლის საწინააღმდეგო ქმედებად უნდა შეფასდეს.

ევროპის მოსამართლეთა საკონსულტაციო საბჭოს (CCJE) №3 დასკვნაში (აზ. 20) მიუკერძოებლობა განმარტებულია, როგორც სუბიექტური მიდგომების და ობიექტური კრიტერიუმების ერთობლიობა. მიუკერძოებლობა გაგებული უნდა იყოს „... სუბიექტური მიდგომების გათვალისწინებით, რომელშიც მხედველობაში მიიღება ცალკეული მოსამართლის პირადი შეხედულებები და ინტერესები კონკრეტულ საქმესთან დაკავშირებით...“

ევროპის მოსამართლეთა საკონსულტაციო საბჭოს (CCJE) №3 დასკვნის 23-ე აზვაციის თანახმად, „მოსამართლეებმა უნდა შეასრულონ თავიანთი მოვალეობები რაიმე სახის უპირატესობის, მიკერძოების ან წინასწარ შექმნილი განწყობის გარეშე... მოსამართლეებმა პატივისცემა უნდა გამოიჩინონ საქმის მონაწილე ყველა პირისადმი რაიმე სახის განსხვავების გარეშე...“. მოსამართლეებმა იმგვარად უნდა განახორციელონ საკუთარი უფლებამოსილება, რომ „... მათი პროფესიული კომპეტენტურობა თვალსაჩინო იყოს.“ ხსენებული დასკვნის 21-ე აზვაციის მიხედვით, „მოსამართლეებმა ნებისმიერ გარემოში უნდა იმოქმედონ მიუკერძოებლად და უზრუნველყონ, რომ მოქალაქეებს არ ჰქონდეთ კანონიერი საფუძველი დაეჭვდნენ მათ რაიმე სახის მიკერძოებაში.“

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მიერ 1985 წელს შემუშავებული დოკუმენტის, „სასამართლოს დამოუკიდებლობის ძირითადი პრინციპები“-ს მეორე მუხლი ითვალისწინებს შემდეგ პირობას: „სასამართლომ მის წინაშე წარდგენილი საქმეები უნდა გადაწყვიტოს მიუკერძოებლად, ფაქტებზე დაყრდნობით და კანონის შესაბამისად, ნებისმიერი მხრიდან და ნებისმიერი მიზნით ყოველგვარი შეზღუდვის, შეუსაბამო ზეგავლენის, იძულების, ზეწოლის, დაშინების ან პირდაპირი თუ არაპირდაპირი ჩარევის გარეშე.“

მოცემულ შემთხვევაში საჩივარი ეხება მოსამართლის მიერ მხარისათვის სახელმწიფო ბაჟის კანონის დარღვევით დაკისრებას. საჩივრის ავტორი აღნიშნავს, რომ დავა არის ექსპროპრიაციის შესახებ და ამდენად, სახელმწიფო ბაჟის დაკისრება „აუცილებელი საზოგადოებრივი საჭიროებისათვის საკუთრების უფლების ჩამორთმვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის თანახმად, უნდა მომხდარიყო ექსპროპრიატორისთვის, -- --. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ განსახილველი დავა არ წარმოადგენს ექსპროპრიაციის შესახებ დავას და ის არის სამოქალაქო სამართლებრივი შინაარსის. საჩივრის ავტორმა არასწორად განმარტა კანონი და მიიჩნია, რომ ექსპროპრიაციის შესახებ სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულების შესახებ დავა წარმოადგენს ადმინისტრაციულ სამართლებრივ დავას. ამდენად, მოსამართლე -- -- 2017 წლის 25 იანვრის დაუსწრებელი გადაწყვეტილებით სწორად შეაფასა მხარისათვის ბაჟის დაკისრების საკითხი და მისი ქმედება არ შეიცავს დისციპლინური გადაცდომის ნიშნებს.

იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ გაითვალისწინა მოყვანილი არგუმენტები და აღნიშნულის გათვალისწინებით მიიღო შესაბამისი გადაწყვეტილება.

5. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების სამართლებრივი საფუძველები:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹² მუხლის მეორე პუნქტის თანახმად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო იღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას მოსამართლის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ, თუ დისციპლინური საქმის გამოკვლევის შედეგად მოსამართლის მიერ ამ კანონით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი ან ბრალეული ჩადენა არ დადასტურდა.

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, სადისციპლინო საკითხზე გადაწყვეტილება მიღებულად ითვლება, თუ მას ფარული კენჭისყრით მხარს დაუჭერს საბჭოს სრული შემადგენლობის არანაკლებ 2/3-ისა.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ საჩივარზე შესაბამისი გარემოებების შესწავლისა და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასების შედეგად მიიჩნია, რომ არ არსებობს „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი. შესაბამისად, 2020 წლის 12 ოქტომბრის სადისციპლინო სხდომაზე ჩატარებული ფარული კენჭისყრის შედეგად (სადისციპლინო სხდომაზე დამსწრე იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 14 წევრთაგან 14 ხმით), მიიჩნია, რომ მოსამართლე -- -- მიმართ უნდა შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ იხელმძღვანელა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლით, 75¹² მუხლის მეორე პუნქტით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

დისციპლინურ საქმეზე №49/19 მოსამართლე -- -- მიმართ შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

გიორგი მიქაუტაძე

საქართველოს იუსტიციის
უმაღლესი საბჭოს მდივანი